

§ 68 Riktlinjer för församlingars arbete för och med utsatta EU-migranter

ANNA EKSTRÖM:

Ordförande! Tack för behandlingen av motion 2015:96. Utskottet har skrivit ”med anledning av” och bytt ut ordet riktlinjer mot erfarenhetsutbyte och verktyg.

Apropå detta med riktlinjer ligger här ute på ett av våra bokbord: *Vilka rättigheter har barn som är EU-medborgare och lever i utsatthet i Sverige?* Det är en skrift som är utgiven av UNICEF Sverige. Här säger man vad man anser att Sveriges regering ska göra. Man anser att man ska ge riktlinjer och vägledning till kommuner för att undvika godtycklig tolkning, alltså undvika godtyckligheten. Vi vill helt enkelt inte ha församlingar i den fällan heller, att vi inte riktigt vet vad vi ska göra eller var vi sätter gränsen. Utsattheten och behovet är ju faktiskt enormt.

Därför, ordförande, tänker jag kort och gott yrka bifall till motion 2015:96. Tack.

KENNETH NORDGREN:

Ordförande! Som medmotionär vill jag yrka bifall till motion 2015:96. Det handlar om att i något skarpare mening ta fram tygligare riktlinjer och rekommendationer till vägledning för församlingars arbete med EU-migranter.

Vi är på väg mot domssöndagen. Kommande söndags text handlar om evangeliet som kallar oss till ansvar och också till insikt utifrån orden jag var hungrig och jag var hemlös. Vad gjorde ni för mig? Det är ju det som det handlar om. Vilket ansvar tar vi för de fattigaste av de fattiga i vårt samhälle när de har kommit till oss, utsatta EU-migranter som vi oftast kallar romer också? Jag yrkar i första hand bifall till motionen. I andra hand går det naturligtvis att godta utskottets förslag, som ändå handlar om att fortsätta det här arbetet. Men jag anar i utskottets behandling en räddhågsenhet för att ta tag i ordet riktlinjer. Det behöver ju inte innebära tvingande kyrkoordningsparagrafer, det är inte det vi med motionen vill nå fram till.

Jag vill ge en liten bakgrundsteckning. 1993 kom Församlingsnämnden med ett policydokument om Svenska kyrkans invandrar- och flyktingarbete. Ett policydokument anger ju en inriktning. 2007 deltog Svenska kyrkan i Sveriges kristna råds framarbetande av migrationsdokumentet *Detta vill vi* med sex tydliga riktlinjer. I utskottstexten refereras också till det som finns på intranätet, nämligen en vägledning för flykting-, integrations- och migrationsfrågor som kom ut 2012. Vi har alltså inte tidigare varit räddhågsna för att faktiskt skrida fram och ansluta oss till riktlinjer. Men, i frågan om EU-migranterna, romerna, tycks vi då vilja parera för det här. Inte i något av de tidigare anförda dokumenten nämns ju den situation vi står i idag. Här behöver församlingarna få tydliga rekommendationer om hur vi ska förhålla oss till vad kommuner ansvarar för och vad vi som församlingar behöver jobba med.

Så, i första hand bifall till motion 2015:96. I andra hand behöver vi åtminstone följa utskottets intention och fortsätta att jobba med frågorna. Tack.

LENA KLEVENÅS:

Ordförande! Jag har också med mig den här skriften, som jag fick förra veckan på mänskliga rättighetsdagarna i Göteborg. Den handlar just om vilka rättigheter som barn som är EU-medborgare och lever i utsatthet i Sverige har. Den är alltså gjord av Barnrättscentrum vid Stockholms universitet och UNICEF.

Gruppen som vi har i Sverige av fattiga EU-medborgare, som har använt rättigheten att röra sig fritt inom Europeiska unionen, har också rätt att inte bli diskriminerade. Men när den där sociala stadgan inom EU beslutades tänkte man nog inte på,

att den här gruppen också skulle utnyttja den fria rörligheten. Det finns därför ingen riktig beredskap och det finns väldigt oklara direktiv inom det vanliga samhället, om man så får säga. Kommunerna gör väldigt olika. Kommunerna väntar på nationella riktlinjer från regeringen. Här i Uppsala, till exempel, får inte EU-migranternas barn gå i skolan. I Göteborgsregionen får de självklart gå i skolan. Jag tycker inte det räcker med att man delar erfarenheter inom kyrkan, med allt det goda arbete som görs, utan församlingarna frågar efter råd hur man ska bete sig. Jag ville förra året att kyrkan skulle ta fram en policy för hur man ska bemöta dessa EU-migranter och kanske framför allt deras barn. Det finns inga tydliga riktlinjer någonstans. Det finns bestämmelser vilka rättigheter som asylsökande har och vilka som papperslösa har, men dessa EU-migranter kanske har pass och papper och de har uppehållstillstånd tre månader, kanske sex månader. Men de stannar ofta här i flera år. Jag känner en familj som har varit här i nästan tio år och det ena barnet är fött i Sverige.

Det är väldigt viktigt att vi respekterar barnkonventionen. Den nuvarande regeringen har sagt att det ska bli svensk lag och då kommer vi att behöva införliva barnkonventionen på olika sätt. Barnkonventionen gäller ju självklart också Svenska kyrkan. Jag yrkar verkligen bifall till motion 2015:96, att vi behöver riktlinjer och mål att utgå ifrån. Mänskliga rättigheter är en ständigt pågående process och vi kommer att komma framåt. Romerna är en grupp som har varit diskriminerad i Europa i 1 000 år och i Sverige åtminstone 500 år. Det är dags att vi gör rätt för oss gentemot de här diskriminerade människorna.

ANDERS AHL:

Ordförande! Jag säger samma sak som jag sa om motionen om en miljödag i kyrkan. Det är en behjärtansvärd motion, men det är ju mycket som görs idag. Jag går därför på utskottets linje och yrkar avslag till motion 2015:96. Jag yrkar även avslag på tillägget, punkt 2, i utskottets förslag. Det står i rapporten från 2014 vad som görs i alla församlingar om arbetet med de här emigranterna. Man får även tips på vad man ska göra. Där berättas bland annat om olika organisationer som jobbar med dessa frågor. Sedan har ju även Växjö stift äskat pengar från en europeisk fond. Med den fonden är det tänkt att man ska ha någon form av nationell samordning i det här arbetet. Det känns därför lite som att slå in öppna dörrar. Tack för ordet.

LARS-JOHAN HALLGREN:

Ordförande! Jag och min nomineringsgrupp önskar i likhet med utskottet att yrka avslag på motion 2015:96. Men vi stannar inte där, utan vi önskar även yrka avslag på den – vad ska man kalla det – tilläggsformuleringen som utskottet har gjort. Personligen finner jag det mycket märkligt att man har en motion som man avslår och att man sedan skriver en tilläggsformulering som ska antas av mötet. Men jag har förstått att det tydligen är helt i sin ordning att göra så. Det är ju också helt i sin ordning att yrka avslag på den här formuleringen, vilket jag nu officiellt gör.

När det gäller hemlösa EU-migranter och EU-migranter överhuvud taget ska man betänka att de inte är hemlösa. De har ju ett hem, fast inte i Sverige utan i sina respektive hemländer. Vidare i den här tilläggsformuleringen ska man då särskilt inrikta arbetet mot dem som är fattiga. Ja, det är en något luddig formulering. Vem anses vara fattig? Ska de lämna in någon form av deklaration från föregående år eller något liknande? Var drar vi gränsen för fattiga? Är det vid 1 000 kronors inkomst per månad eller 2 000 eller 3 000, eller var drar vi den gränsen någonstans?

Bara av den anledningen är det skäl nog att faktiskt avslå det här tillägget, som är väldigt luddigt formulerat. Sedan ska man också betänka, att detta redan genom diakonalt arbete sker i stort sett alla församlingar i landet. Bara därför tycker jag att vi har gjort tillräckligt. Tack för mig, ordförande.

ANNA EKSTRÖM (REPLIK):

Ordförande! Ja, Lars-Johan, det är väl ingen hemlighet ändå att din nomineringsgrupp inte tycker om den här fria rörligheten eller vill ha EU eller någonting. Det är bara bra att du har tydlighet i detta, att du tycker att det man kanske gör på många håll också är för mycket. Vi ska inte vara de här medmänniskorna. Vi vet att din nomineringsgrupp gick till kyrkovalet och sa, att vi i princip ska ta id-kort på den som står och skulle vilja ta emot en soppa eller den som vill stå och ta emot kläder. Jag förstår det, så tack för tydligheten.

Motionen, skulle jag också vilja säga, använder inte ordet fattig utan ordet utsatt. Det betyder också att det finns andra grupper som kan hamna i ett utsatt läge. Det kanske inte bara betyder att man är fattig rent ekonomiskt utan att man har just en utsatthet. Vi vet ju alla vad vi pratar om, det handlar bara om ord här. Jag kan därför respektera utskottets ”med anledning av”. Jag tycker inte det finns någon anledning att ändra det.

LARS-JOHAN HALLGREN (REPLIK):

Ordförande! Jag är glad att jag var tydlig. Jag gillar att vara tydlig och jag gillar att folk förstår precis vad jag säger. Men dock, med din replik på mig här finner jag ingen annan anledning än att hålla kvar vid mitt yrkande. Jag tycker det är högst rimligt att vi har det på detta vis, så att vi låter församlingarna göra det arbete som de finner mest lämpat och inte i de respektive områdena i landet.

Vidare är det ju så, att Jesu kärlek är gränslös. Jesu kärlek är oändlig, men Svenska kyrkans medel är inte oändligt. Tack.

DAN SARKAR:

Ordförande! Jag tycker att 2015:96 är en väldigt angelägen motion och jag är väldigt glad för den. I regel brukar det ju vara så, att ”med anledning av” ger en ännu mer genomtänkt att-sats, men den här att-satsen blev väldigt problematisk som utskottet föreslår: ”att uppdra till kyrkostyrelsen att fortsätta utveckla sitt arbete”. I vårt utskott får vi bannor av våra sekreterare om vi uttrycker oss på det sättet, därför att tjänstemännen som får ärendet på sitt bord inte vet vad de ska göra. Vad förväntas det? Ska de fortsätta och lägga fem minuter till på det? Det måste konkretiseras.

Därför lutar jag åt att inte yrka bifall till utskottet utan till motionen i det här fallet. Det är viktigt och det behövs att vi får hjälpmedel. Riktlinjer är kanske lite starkt. Visst var vi förtvivlade allihop när dessa EU-migranter började komma. Vi visste inte hur vi skulle hantera det, vi var inte vana vid det tidigare i Sverige. Vi gav och vi funderade på vad som var bäst. Nu ser vi dem knappt. Nu har de liksom drunknat i flyktingströmmen och vi har blivit vana och avtrubbade. Ja, det är kanske inte så dumt med riktlinjer.

Bifall till motion 2015:96.

MARIE NIELSÉN:

Fru ordförande! Jag talar för utskottet i denna fråga. Detta betänkande avser motion 2015:96. Alla brinner vi väl för de utsatta EU-migranterna och alla har vi väl stött på dem på ett eller annat sätt, antingen i vår församling eller att vi har mött dem utanför affären. Man behöver inte lägga en slant i bössan, men ett leende kan vi alla kosta på oss. Den kärleken och den vidsträckta likheten har vi, även fast vi är med i Svenska kyrkan.

Mycket av det som motionärerna belyser i sin motion arbetas det redan med i många församlingar. Det är ett viktigt arbete för denna utsatta grupp, det tror jag vi alla kan vara överens om, eller i alla fall de flesta. Vi har ju hört här att alla inte är överens om det, tyvärr. Men då det just är församlingarnas arbete denna motion handlar om, anser inte utskottet att det är en kyrkomötesfråga.

Därför föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motion 2015:96. Utskottet föreslår även kyrkomötet att med anledning av motion 2015:96 uppdra till kyrkostyrelsen att fortsätta utveckla sitt arbete med erfarenhetsutbyte och verktyg kring fattiga EU-migranter samt att göra verksamheten känd för dem som arbetar med fattiga EU-migranter inom Svenska kyrkan. Tack.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 124.